

CYKADOKSZTAŁTNE (CICADOMORPHA)

(wymienione w zał. II cz. A 3, pkt. 23.1.-23.49.
rozporządzenia Komisji 2019/2072)

AGROFAGI PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Osobniki dorosłe gatunków kwarantannowych: *Draeculacephala minerva* (po lewej) i *Graphocephala atropunctata* (po prawej);
dzięki uprzejmości J. Clark, University of California, Berkeley, USA; <https://gd.eppo.int/taxon/DRAEMI/photos> (po lewej) i AH Purcell, University of California, Berkeley, USA; <https://gd.eppo.int/taxon/GRCPAT/photos> (po prawej).

Osobniki dorosłe gatunków kwarantannowych: *Friscanus* sp. (po lewej) i *Pagaronia confusa* (po prawej)
fot. <https://insectvectors.science/vector/friscanus-friscanus> (po lewej) i <https://bugguide.net/node/view/113523/bgpage>
(po prawej).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Gatunki kwarantannowe występują w Azji, Afryce, Ameryce Północnej i Środkowej.

Na roślinach można spotkać osobniki dorosłe i nimfy owadów. Owady dorosłe osiągają, w zależności od gatunku, 3-22 mm długości, a ich zabarwienie jest od jasnego do ciemnego. Głowa szeroka, trójkątna; oczy duże, boki ciała zwykle równoległe, powiększone tylne odnóża o spłaszczonych goleniach z rzędami kolców pozwalają im wykonywać dalekie skoki. Larwy niektórych gatunków wytwarzają pianistą wydzielinę ochronną widoczną na roślinach, która powstaje w wyniku wdmuchiwanie powietrza w wydzielinę ich układu pokarmowego złożoną z białek i cukrowców. W Polsce występują różne gatunki cykadokształtnych, które są potencjalnymi wektorami bakterii *X. fastidiosa*. Odróżnienie gatunków krajowych od kwarantannowych wymaga identyfikacji osobników dorosłych przez specjalistę.

Rośliny żywicielskie

Każdy gatunek kwarantannowy ma własny zakres roślin żywicielskich. Generalnie szkodniki porażają różne rośliny zdrewniałe, wliczając w to drzewa i krzewy owocowe, ozdobne oraz winorośl, a ponadto rośliny zielne, wliczając w to trawy (Poaceae).

Objawy występowania

Cykadokształtne żerują na łodygach i liściach roślin odżywiając się sokiem roślin; mogą one przyczyniać się do zamierania i zasychania liści i obumierania całych roślin. Na roślinach można spotkać osobniki dorosłe i nimfy owadów, które można odłowić przy użyciu np. czerpaka entomologicznego.

W przypadku przeniesienia na rośliny bakterii *Xylella fastidiosa* na roślinach mogą być widoczne objawy chorobowe wywołane przez tę bakterię, opisane w ulotce na jej temat dostępnej pod adresem: <https://piorin.gov.pl/publikacje/ulotki/>.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Rozprzestrzenianie się szkodników w sposób naturalny (przemieszczanie się nimf na roślinach oraz owadów dorosłych poprzez skoki i przeloty) jest możliwe, lecz zwykle na niewielki dystans. Na większą odległość są one przenoszone wraz z roślinami, zwłaszcza do sadzenia, ciętymi gałęziami, a być może też z owocami.

Kontrola uszkodzeń i pobieranie prób

Informacje nt. uszkodzeń, terminu kontroli i pobierania prób oraz miejsc pobierania prób i rodzaju pobieranego materiału znajdują się w dokumencie „Agrofagi kwarantannowe spoza UE” na stronie: <http://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/agrofagi-szkodliwe/>.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku podejrzeń co do obecności agrofagów w importowanym materiale roślinnym oraz w krajowych uprawach roślin żywicielskich, należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce cykadokształtne (Cicadomorpha) - gatunki wymienione w zał. II cz. A 3, pkt. 23.1-23.49 rozporządzenia Komisji 2019/2072, podlegają obowiązkowi zwalczania (są to agrofagi kwarantannowe w Unii).